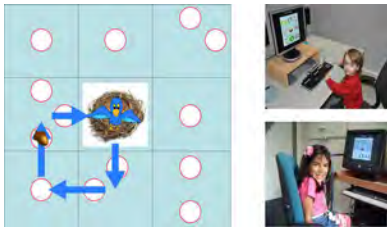

'Crèche maakt kinderen socialer'

Opdracht: help medespelers van verschillende leeftijden nootjes vinden.
Radboud Universiteit Nijmegen

Hoe meer tijd een kind op een crèche verblijft, hoe meer het rekening houdt met de leeftijd van een ander, volgens een Nijmeegse studie.

TONIE MUDDÉ

Op verzoek van de Radboud Universiteit speelden kinderen van 5 jaar een computerspel met een blauwe vogel in de hoofdrol. Met die vogel konden ze op een speelbord de positie aanwijzen van eikeltjes. Doel: zorg dat een medespeler in een andere kamer met behulp van jouw aanwijzingen de eikeltjes kan vinden. De proefpersonen kregen een foto te zien van die - in werkelijkheid niet bestaande - medespeler: soms was ze 2 jaar oud, soms 5.

Hoe meer tijd een kind op de crèche doorbracht, hoe beter het rekening hield met de leeftijd van de ander. Was de medespeler nog maar 2? Dan positioneerden de ervaren crèchekinderen de vogel opvallend lang op het eikeltje. Was de medespeler net zo oud als zij zelf? Dan kozen ze ervoor een stuk sneller te communiceren.

Kinderdagverblijven waren wel toe aan positief nieuws uit wetenschappelijke hoek. In 2010 was het in Nederland groot nieuws dat het stresshormoon cortisol flink stijgt bij baby's in hun eerste crèchemaanden. Hoewel het onduidelijk is of de kinderen hier ook onder lijden, groeide bij ouders de ongerustheid dat jonge kinderen

voor hun ontwikkeling maar beter thuis kunnen blijven.

Opmerkelijk aan de Nijmeegse studie is dat het aantal broers of zussen niet uitmaakte bij het vertoonde inlevingsvermogen bij het spel. Alleen de hoeveelheid crèchedagen was maatgevend. Hoofdonderzoeker Arjen Stolk vermoedt dat dit komt doordat de sociale uitdagingen op een crèche een stuk groter zijn dan thuis.

Stolk: 'Van je broertje weet je ongeveer wat je kunt verwachten. Bij al die nieuwe jongens en meisjes op de crèche ligt dat complexer. Snappen ze dat je met ze wilt spelen? Zullen ze onverwacht een mep uitdelen? Mijn hypothese is: vergeleken met thuis moeten kinderen op een crèche een groter beroep doen op hun inlevingsvermogen. Zo worden ze er vanzelf beter in.'

Chantal Kemner, expert kinderontwikkeling aan de Universiteit Utrecht, is enthousiast over de Nijmeegse studie, maar heeft wel een paar kanttekeningen. Zo betwijfelt ze of dit experiment echt aantoont dat crèchekinderen sociaal-intelligenter zijn. 'Het experiment vond plaats in een laboratorium, dat is een spannende plek voor een kleuter. Je kunt ook zeggen: crèchekinderen kunnen beter omgaan met die stress en daardoor presteren ze in die omgeving beter bij een computerspel.'

Dat de crèchekinderen bij hun aanwijzingen meer rekening hielden met de leeftijd van hun medespeler, hoeft bovendien nog niet te betekenen dat die communicatiestrategie ook effectief is. 'Is een kind van 2 er echt bij gebaat dat het eikeltje langer voor hem wordt aangewezen? Dat is hier niet aangetoond. Je kunt iemand pas sociaal slimmer noemen, als zijn communicatiestrategie ook echt

werkt.'

De Nijmeegse onderzoekers zien dat anders. Stolk: 'Het draaide ons meer om inlevingsvermogen, en dat staat los van de effectiviteit. Dat mijn goudvis mij niet begrijpt, staat los van mijn inlevingsvermogen in goudvissen.'

Nieuws

PSYCHOLOGIE

'Crèche maakt kinderen socialer'

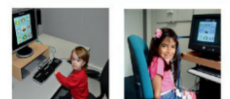
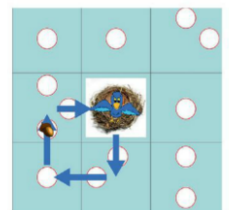
Hoe meer tijd een kind op een crèche verblijft, hoe meer het rekening houdt met de leeftijd van een ander, volgens een Nijmeegse studie.

Van onze verslaggever
Tonië Muddé

Op verzoek van de Radboud Universiteit speelden kinderen van 5 jaar een computerspel met een blauwe vogel in de hoofdrol. Met die vogel konden ze op een speelbord de positie aanwijzen van eikeltjes. Doel: zorg dat een medespeler in een andere kamer met behulp van jouw aanwijzingen de eikeltjes kan vinden. De proefpersonen kregen een foto te zien van die - in werkelijkheid niet bestaande - medespeler: soms was ze 2 jaar oud, soms 5.

Hoe meer tijd een kind op de crèche doorbracht, hoe beter het rekening hield met de leeftijd van de ander. Was de medespeler nog maar 2? Dan positioneerden de ervaren crèchekinderen de vogel opvallend lang op het eikeltje. Was de medespeler net zo oud als zij zelf? Dan kozen ze ervoor een stuk sneller te communiceren. Kinderdagverblijven waren wel toe aan positief nieuws uit wetenschappelijke hoek. In 2010 was het in Nederland groot nieuws dat het stresshormoon cortisol flink stijgt bij baby's in hun eerste crèchemaanden. Hoewel het onduidelijk is of de kinderen hier ook onder lijden, groeide bij ouders de ongerustheid dat jonge kinderen voor hun ontwikkeling maar beter thuis kunnen blijven.

Opmerkelijk aan de Nijmeegse studie is dat het aantal broers of zussen niet uitmaakte bij het vertoonde inlevingsvermogen bij het spel. Alleen de hoeveelheid crèchedagen was maatgevend. Hoofdonderzoeker Arjen Stolk vermoedt dat dit komt doordat de sociale uitdagingen op een crèche een stuk groter zijn dan thuis. Stolk: 'Van je broertje weet je ongeveer wat je kunt verwachten. Bij al die nieuwe jongens en meisjes op de crèche ligt dat complexer. Snappen ze dat je met ze wilt spelen? Zullen ze onverwacht een mep uitdelen? Mijn hypothese is: vergeleken met

Opdracht: help medespelers van verschillende leeftijden nootjes vinden.

thuis moeten kinderen op een crèche een groter beroep doen op hun inlevingsvermogen. Zo worden ze er vanzelf beter in.' Chantal Kemner, expert kinderontwikkeling aan de Universiteit Utrecht, is enthousiast over de Nijmeegse studie, maar heeft wel een paar kanttekeningen. Zo betwijfelt ze of dit experiment echt aantoont dat crèchekinderen sociaal-intelligenter zijn. 'Het experiment vond plaats in een laboratorium, dat is een spannende plek voor een kleuter. Je kunt ook zeggen: crèchekinderen kunnen beter omgaan met die stress en daardoor presteren ze in die omgeving beter bij een computerspel.' Dat de crèchekinderen bij hun aanwijzingen meer rekening hielden met de leeftijd van hun medespeler, hoeft bovendien nog niet te betekenen dat die communicatiestrategie ook effectief is. 'Is een kind van 2 er echt bij gebaat dat het eikeltje langer voor hem wordt aangewezen? Dat is hier niet aangetoond. Je kunt iemand pas sociaal slimmer noemen, als zijn communicatiestrategie ook echt werkt.'

De Nijmeegse onderzoekers zien dat anders. Stolk: 'Het draaide ons meer om inlevingsvermogen, en dat staat los van de effectiviteit. Dat mijn goudvis mij niet begrijpt, staat los van mijn inlevingsvermogen in goudvissen.'